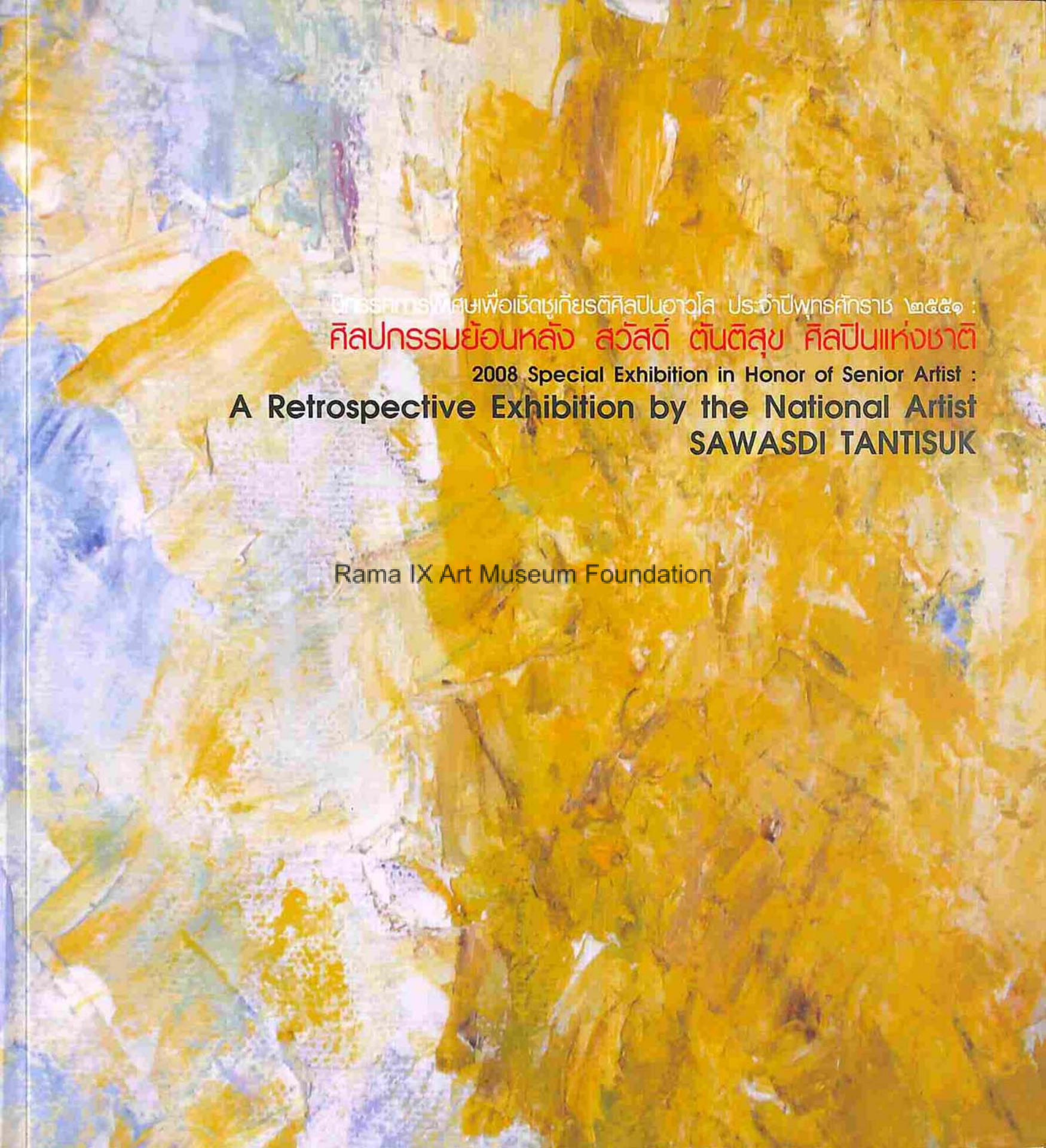

นิทรรศการพิเศษเพื่อเชิดชูเกียรติศิลปินอาวุโส ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๑ :
ศิลปะกรรมย้อนหลัง สวัสดิ์ ตันติสุข ศิลปินแห่งชาติ

2008 Special Exhibition in Honor of Senior Artist :
A Retrospective Exhibition by the National Artist
SAWASDI TANTISUK

Rama IX Art Museum Foundation

Rama IX Art Museum Foundation

นิทรรศการพิเศษเพื่อเชิดชูเกียรติศิลปินอาวุโส ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๑ :
ศิลปินกรรมย้อนหลัง สวัสดิ์ ตันติสุข ศิลปินแห่งชาติ

2008 Special Exhibition in Honor of Senior Artist :
A Retrospective Exhibition by the National Artist
SAWASDI TANTISUK

Rama IX Art Museum Foundation

๑๐-๒๙ เมษายน ๒๕๕๑ พิพิธภัณฑ์แห่งชาติ หอศิลป์
April 10th - May 29th 2008 The National Gallery

Rama IX Art Museum Foundation

กราบการว้ถ่ ค่ำศตรำจรำยศิลป์ ภีรสรี
Pay Homage to Professor Silpa BHIRASRI

สารบัญ

สารบรรณพิธีเปิด	๔
สารอำนวยการศิลปากร	๖
สารผู้อำนวยการพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์	๘
จากใจผม สวัสดิ์ ตันติสุข	๑๐
งานจิตรกรรม ของ สวัสดิ์ ตันติสุข บัณฑิตในการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๒ โดย ศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี	๑๔
บอเรียนในสูจิบัตรประกอบการแสดงงานเดี่ยว ครั้งที่ ๒ สวัสดิ์ ตันติสุข โดย ศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี	๑๖
บอเรียนในสูจิบัตรประกอบการแสดงงานเดี่ยว ครั้งที่ ๓ สวัสดิ์ ตันติสุข โดย หม่อมเจ้าการวิก จักรพันธุ์	๑๘
คำกราบบังคมทูลสดุดีเกียรติคุณฯ โดย ศาสตราจารย์ หม่อมเจ้าสุภัทรดิศ ดิศกุล	๒๐
คำประกาศเกียรติคุณ นายสวัสดิ์ ตันติสุข ศิลปินแห่งชาติ ของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ	๒๒
ภาพถ่ายผลงานนายสวัสดิ์ ตันติสุข โดย สภาศิลปกรรมไทย	๒๓
คำประกาศแต่งตั้ง นายสวัสดิ์ ตันติสุข เป็นราชบัณฑิต ของราชบัณฑิตยสถาน	๒๔
รำพึง รำพัน "ศิลปะในชีวิตผม"	๒๘
ผลงานวาดเส้น	๔๑
การศึกษา สร้างสรรค์งานศิลปะ	๖๕
เล่นๆ คุยๆ สำนึกเสียน้ำใจ	๖๗
ผลงานจิตรกรรมสีน้ำ	๗๗
ศัพท์ศิลป์	๑๐๑
บุจจา - วิสัยนา	๑๐๖
ผลงานจิตรกรรมสีน้ำมัน	๑๑๓
ประวัติ	๑๓๘
โครงการ	๑๕๔
กิตติกรรมประกาศ	๑๕๖

Rama IX Art Museum Foundation

TABLE OF CONTENTS

Message from Chairman of The Opening Ceremony	5	(๕)
Message from Director General of The Fine Arts Department	7	(๗)
Message from Director of The National Gallery	9	(๙)
From My Heart	11	(๑๑)
Sawat Tantisuk's Paintings. Comment on the Twelfth National Art Exhibition by Professor Silpa Bhirasri	15	(๑๕)
Article in 2 nd Solo Exhibition, Sawat Tantisuk by Professor Silpa Bhirasri	17	(๑๗)
Article in 3 rd Solo Exhibition, S. Tantisuk by H.S.H. Prince Karawik Chakrabandhu	19	(๑๙)
The Report on Honorary Doctorate by Professor M.C. Subhadradis Diskul	21	(๒๑)
Honour Declaration Mr. Sawasdi Tantisuk National Artist by the Office of the National Cultural Commission	22	(๒๒)
Comment on "Sawasdi Tantisuk's Paintings" by Thai Arts Council	23	(๒๓)
Declaration for Mr. Sawasdi Tantisuk, A Royal Fellow of The Royal Institute	24	(๒๔)
Soliloquy "Art in My Life"	34	(๓๔)
Drawings	41	(๔๑)
Art Study and Creation	67	(๖๗)
The Appeal and Aesthetics of Watercolor and Oil	73	(๗๓)
Watercolor Paintings	77	(๗๗)
Art Glossary	103	(๑๐๓)
Questions and Answers	109	(๑๐๙)
Oil Paintings	113	(๑๑๓)
Biography	147	(๑๔๗)
Project	155	(๑๕๕)
Acknowledgements	157	(๑๕๗)

สารจากประธานพิธีเปิดนิทรรศการพิเศษเพื่อเชิดชูเกียรติศิลปินอาวุโส ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๑ : ศิลปินรุ่นย้อนหลัง สวัสดิ์ ตันติสุข ศิลปินแห่งชาติ

ศิลปิน: มีความสำคัญอย่างยิ่งหนึ่งในการแสดงออกซึ่งวัฒนธรรมของชาติ เป็นผลงานของบรรพชนรุ่นหนึ่ง สืบต่อเป็นมรดกของ
อนุชนรุ่นหลัง ต่อๆ กันมา จนเกิดเป็นสมบัติล้ำค่าทางกาล จวบจนในปัจจุบันแต่ละรุ่นจะต้องหาวงแหวนเส้นกั้นแรงบันดาลใจ สร้างสืบขึ้น
มาใหม่ แลอนุรักษต่อกันไป เพื่อคงความเป็นชาติ เป็นชาติพัฒนาเป็นมา เป็นความภูมิใจในวัฒนธรรมอันงดงาม

ด้วยเหตุนี้ กรมศิลปากร จึงจัดนิทรรศการพิเศษเพื่อเชิดชูเกียรติศิลปินอาวุโส ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๑ : ศิลปินย้อนหลัง
สวัสดิ์ ตันติสุข ศิลปินแห่งชาติขึ้นในเดือนเมษายน ๒๕๕๑

อาจารย์สวัสดิ์ ตันติสุข ธีรฐานการในสังกัดกรมศิลปากร กรมวังศึกษาธิการจนเกษียณอายุราชการเป็นเวลา ๓๗ ปี ตลอดเวลา
ได้ทำงานสอนศิลป์ให้แก่ศูนย์เสริมวิชาการในตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยช่างศิลป์ ในระหว่างธีรฐานการ มีผลงานอันควร
จดจำถึง คือ การสร้างลวดลายของพระธาตุพนมมณฑลกลาง การปั้นขยายพระพุทธรูป อังคาร องค์พระประธานพุทธมณฑล ได้
ได้สร้างผลงานอันมีค่าอีกเป็นอันมาก จนได้รับรางวัลทั้งในประเทศและต่างประเทศ เป็นที่ประจักษ์ว่าศิลปินไทยได้รับเกียรติยศอย่างสูง

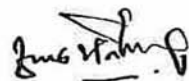
รางวัลเกียรติยศที่อาจารย์สวัสดิ์ ตันติสุข ได้รับ เช่น

- ศิลปินชั้นเยี่ยม (จิตรกรรม) การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๘
- ปริญาศิลปินคุณูปการที่ดัดดัด (จิตรกรรม) มหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๒๗
- ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะ (จิตรกรรม) พ.ศ. ๒๕๓๘
- รางวัลที่ ๑ (จิตรศิลป์) สาขาจิตรกรรม พ.ศ. ๒๕๓๘
- เหรียญคุณูปการสาขาศิลปะวิทยา สาขาจิตรศิลป์ พ.ศ. ๒๕๔๔

Rama IX Art Museum Foundation
อาจารย์สวัสดิ์ ตันติสุข ซึ่งเคยเป็นผู้อำนวยการศูนย์ศิลปกรรม กรมวังศึกษาธิการ ได้สร้างผลงานอันมีค่าดังกล่า
มาแล้ว ท่านเป็นแบบอย่างของคนทำงานศิลปะอย่างแท้จริง

นิทรรศการครั้งนี้ เป็นการแสดงให้เห็นเกียรติคุณของศิลปินอาวุโสที่ได้บุกเบิกงานมาอย่างหนัก ให้ได้เห็นความสำคัญในเส้นทาง
ศิลปิน: เล่าดูประวัติให้ที่ศิลปินรุ่นหลังดำเนินตามต่อไป

พบมีความยินดี เลขอำนวยการพิธีการจัดนิทรรศการครั้งนี้ ประสบผลสำเร็จสมดังความมุ่งหมายทุกประการ ขอให้อาจารย์
สวัสดิ์ได้สุขภาพพลานามัยที่ดี เพื่อให้ประสบการณ์อันยาวนานมาสร้างสรรคผลงานต่อไปอีกยาวนาน

(นายชวน หลีกภัย)

**Message from the Chairman of the Opening Ceremony of 2008
Special Exhibition in Honour of the Senior National Artist
Sawasdi TANTISUK, featuring a retrospective on his works.**

Art plays an important role in expressing the cultural identity of the nation, handed down from our ancestors to later generations until today as an invaluable heritage that should be treasured, preserved and inspired to new creations for the stability and the pride of the nation.

The Department of Fine Arts, therefore, organizes this special exhibition to pay tribute to the senior national artist of 2008 : a Retrospective of the Works of Sawasdi TANTISUK in April 2008.

Ajarn Sawasdi TANTISUK had served in the Department of Fine Arts, Ministry of Education for thirty-seven years until he retired from his post as the Director of the College of Fine Arts. All through his active service to the nation, he imparted knowledge to students, contributed significantly to the administration of the Institute of learning and accomplished works of arts of prime importance as evidenced by his numerous art works notably the Sculpted Ornament Designs of the Middle Part of Phra Tat Phnom and the Enlarged Shoulders and Hands of Buddha Image at Buddharamon. As such he duly earned awards both national and international along with other recognitions as an honourable Thai artist.

The awards and honours he received are as follow:

- Honorary "Artist of Distinction (Painting)", National Exhibition of Art, 1995
- Honorary Ph. D. in Fine Arts (Painting), Silpakorn University, 1984
- Honorary "National Artist in Visual Arts (Painting), 1991
- Member of the Royal Institute in Fine Arts (Painting), 1992
- The Dushai Mala Medal, Rama IX Art Museum Foundation, 2008

Ajarn Sawasdi TANTISUK is a person worthy in the art circle. All through his precious life, he completed many works of arts as earlier mentioned. He is genuinely a model for all art creators.

This exhibition not only honours this senior national artist by featuring and highlighting his career path as a great artist but also lights up the desire of artistic accomplishments to the future generations of artists.

On this hopeful and auspicious note, I would like to take this opportunity to wish this exhibition every success and Ajarn Sawasdi TANTISUK a good health so that he can use his experience in creating art in the future.

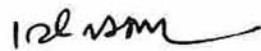
Chuan Leekpai

สารจากอธิบดีกรมศิลปากร

กรมศิลปากรได้จัดโครงการนิทรรศการพิเศษเนื่องด้วยศิลปินอาวุโสเป็นประจำทุกปี โดยในปีพุทธศักราช ๒๕๕๑ นี้ กรมศิลปากรได้พิจารณาคัดเลือก นายสวลีศักดิ์ ตันติสุข ผู้ได้รับการยกย่องให้เป็นศิลปิน ขึ้นเยี่ยงมาจากการแสดงงานศิลปกรรมแห่งชาติประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๕ ศิลปินแห่งชาติสาขาศิลปะ (จิตรกรรม) ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๗ และราชบัณฑิตประจำจิตรศิลป์ (จิตรกรรม) ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๕ นอกจากนี้ นายสวลีศักดิ์ ตันติสุข ยังได้รับเชิญให้แสดงหรือร่วมแสดงนิทรรศการศิลปะทั้งในประเทศและต่างประเทศ จนมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในวงการศิลปะระดับโลก

นอกเหนือจากการทำงานศิลปะแล้ว นายสวลีศักดิ์ ตันติสุข ยังทำหน้าที่เป็นอาจารย์ทำการอบรมสั่งสอนเยาวชนของชาติให้งานซึ่งในความงามตลอดจนรู้ถึงวิธีการสร้างสรรค์งานศิลปะด้วยความมุ่งมั่นมาเป็นเวลายาวนานถึง ๒๕ ปี โดยดำรงตำแหน่งสูงสุดคือ ผู้อำนวยการวิทยาลัยช่างศิลป์ กรมศิลปากร ปัจจุบัน นายสวลีศักดิ์ ตันติสุข เกษียณอายุราชการแล้วแต่ยังคงทำงานศิลปะอย่างต่อเนื่อง นับเป็นแบบอย่างที่ดีให้ศิลปินรุ่นหลังยึดถือเป็นหลักสำคัญในการตั้งใจทำงาน เพื่อสร้างสรรค์สิ่งดีงามไว้เป็นมรดกแก่ประเทศชาติต่อไป

กรมศิลปากร มีความยินดีเล็งเห็นเป็นอย่างยิ่งที่มีส่วนสำคัญในการสนับสนุนและเผยแพร่ผลงาน อันทรงคุณค่าของ นายสวลีศักดิ์ ตันติสุข แก่สาธารณชนให้ได้รับรู้ในอีกแง่มุมหนึ่งของการรังสรรค์ผลงานศิลปะ ซึ่งช่วยจรรโลงความคิดและความรู้สึกที่ดีงามให้เกิดขึ้นในผู้คน สดุดีคุณงามความดีทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการทำให้กิจกรรมครั้งนี้ประสบความสำเร็จด้วยประสงค์

(นายเกรียงไกร สัมปัชชลิต)

อธิบดีกรมศิลปากร

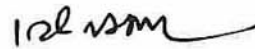
Rama IX Art Museum Foundation

Message from Director General of the Fine Arts Department

The Fine Arts Department organizes an exhibition to honor the senior artists as one of our regular annual program. In 2008, we selected Mr. Sawasdi Tantisuk, who was granted a Distinctive Artist from the 1936's National Exhibition of Arts, a 1984's National Artist in Fine Arts (Painting) and a 1992's Member of Royal Institute in Fine Arts (Painting). In addition, he was invited to participate in numerous art exhibitions both in residence and abroad, with highly acceptance in international art world.

Besides working on art, Mr. Sawasdi Tantisuk also dedicatedly served as an art instructor for twenty-five years. He reached the highest position of his career as Director of the Fine Arts School, Fine Arts Department. Recently, after his retirement, Mr. Sawasdi still continues working, as a good example for the later generation artists for his determination in creating quality art to be part of our national heritages.

The Fine Arts Department is honored and proud to be part of supporting and contribution the artworks of Mr. Sawasdi Tantisuk to the public as they may learn the different point of view in art creation that enhances the goodness inside the human mind. Finally, I would like to express the highest appreciation to all made this event possible with the great success.

(Mr. Kriengkrai Sampatchalit)

Director General of the Fine Arts Department

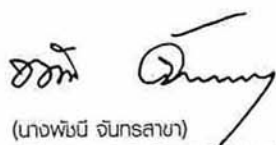
Rama IX Art Museum Foundation

สารจากผู้อำนวยการพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ ได้เปิดให้บริการแก่สาธารณชนในรับชมของการ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในศิลปมรดกทางศิลปกรรมอย่างต่อเนื่องมาเป็นเวลากว่า ๓ ทศวรรษ การถือกำเนิดขึ้นที่สุดปรการหนึ่งของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ ได้แก่ การส่งเสริม สนับสนุน แลกย่องเชิดชูเกียรติศิลปินอาวุโส ผู้สร้างสรรค์ผลงานอันทรงคุณค่า จนมีชื่อเสียงเป็นที่ประจักษ์ การที่งัดกลาเป็นการเปิดโอกาสให้เยาวชน นักเรียน นักศึกษา และผู้สนใจทั่วไป ได้มีโอกาสศึกษา เรียนรู้ ชื่นชม ผลงานศิลปะนั้นชียม์ในรูปแบบของนิทรรศการเชิดชูเกียรติซึ่งสอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ ในการเป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต

ในปีพุทธศักราช ๒๕๕๑ ทางพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ ได้มีมติเห็นชอบที่จะจัดนิทรรศการ เชิดชูเกียรติให้แก่ นายสวัสดิ์ ตันติสุข ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม) ในระหว่างวันที่ ๑๐ เมษายน ถึง ๒๙ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑ ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ โดยในนิทรรศการประกอบด้วยผลงานจิตรกรรมจำนวนกว่า ๑๕๐ ภาพ ที่ได้สร้างสรรค์ขึ้นตั้งแต่ พุทธศักราช ๒๔๘๕ จนถึงปัจจุบัน รวมทั้งภาพเขียนสีน้ำมันที่อยู่ในความครอบครองของ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ แลพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ศิลป์ พีระศรี อนุสรณ์ จำนวน ๑๑ ภาพ ซึ่งเป็นผลงานที่หาชมได้ยากยิ่ง และนับว่าหลักฐานที่แสดงถึงความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นยาวนานระหว่างศิลปินเหล่านี้กับผลงานหลักที่มีส่วนสนับสนุนวงการทัศนศิลป์ของชาติ ในสังักตรณศิลป์ทาง

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ ได้รับเกียรติอย่างสูงจาก นายสวัสดิ์ ตันติสุข ที่อนุญาตให้นำผลงานออกจัดแสดง ให้ประชาชนได้มีโอกาสชื่นชมและได้ประจักษ์ถึงความสามารถอันเอกอุของศิลปินอาวุโสท่านนี้

(นางพนิต จิตรสาขา)

ผู้อำนวยการพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์

Rama IX Art Museum Foundation